

STYREMØTE 20. desember 2021

Side 1 av 5

Styresak nr.:	79-21	Sakstype:	Beslutningssak
Saksnr. arkiv:	21/01240		

Måned rapport per oktober og november 2021 for Sykehuset Østfold HF

Sykehuset Østfold (SØ) har per november et økonomisk resultat som er 36,1 mill. dårligere enn budsjett. Av resultatet er 28 mill. kroner knyttet direkte til udekkede økonomiske effekter av koronapandemien. I tillegg er det et betydelig merforbruk på lønn som skyldes stor tilstrømning av pasienter og høyt sykefravær.

Forslag til vedtak:

Styret tar måned rapport per oktober og november 2021 til etterretning.

Sarpsborg, den 16.12.2021

Hege Gjessing
administrerende direktør

Vedlegg: PP-presentasjon

Styresak nr.: 79-21

1. Administrerende direktørs anbefalinger / konklusjoner

Administrerende direktør anbefaler at styret tar månedsrapport per oktober og november til etterretning.

2. Faktabeskrivelse**Tabell 1 Status per november**

Områder	Mål	Denne måned	Forrige måned	Utvikling
Fristbrudd avviklede	Mål	Faktisk	Faktisk	
Somatikk	0	4,6 %	4,3 %	↓
VOP	0	0,9 %	0,7 %	↓
BUP	0	1,8 %	2,8 %	↑
TSB	0	0,0 %	0,0 %	↑
Ventetid avviklede	Mål	Faktisk	Faktisk	
Somatikk	54	60	58	↓
VOP	40	52	54	↑
BUP	35	46	42	↓
TSB	30	20	21	↑
Andel passert planlagt tid	Mål	Faktisk	Faktisk	
Andel passert planlagt tid	5 %	12,1 %	11,7 %	↓
Korridorpasienter og belegg	Mål	Faktisk	Faktisk	
Andel korridorpasienter	0 %	1,5 %	1,3 %	↓
Gjennomsnittlig belegg		98,0 %	95,0 %	↓
Andel avviste henvisninger	Mål	Faktisk	Faktisk	
BUP	20 %	26,4 %	16,2 %	↓
VOP	20 %	29,6 %	23,2 %	↓
Økonomi	Mål	Faktisk	Faktisk	
Resultat akkumulert	0	-36,1	-28,9	↓

Det har vært en liten økning i andel fristbrudd innen somatikk og voksenpsykiatri (VOP) i november. For barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) har det vært en nedgang. Samlet sett er det 230 pasienter som har fristbrudd i november, hvorav brudd i øyeavdelingen utgjør 83 og øre-nese-halsavdelingen 43. I tillegg er det brudd i barne- og ungdomsavdelingen, ortopedisk avdeling og kirurgisk avdeling. Antall brudd i BUP er 9 og innen VOP 3.

Ventetid avviklede er høyere enn mål for året innenfor alle områder unntatt for TSB (tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser) i november. Det er bevilget midler for å øke aktiviteten og redusere ventetiden innen både BUP og VOP. Igangsatte tiltak er bl.a. rekruttering av personell og utvidet åpningstid. Det har vært vanskelig å rekruttere da det er behov for en kompetanse som p.t. er manglende på landsbasis. Dette har medført at noe av kapasitetsøkningen er løst gjennom innleie av personell og overtid for egne ansatte. Ubrukte midler vil bli overført til bruk i 2022.

Andel passert planlagt tid har økt noe i november og er fortsatt over mål for år, det er flest pasienter med brudd innen fagområdene nevrologi, ortopedi, øye, ØNH og revmatologi. Alle områdene har etablert tiltaksplaner for å nå målet som er satt for året og effekter følges opp månedlig. Økningen i november kan forklares med pandemien og stor pågang av døgnpasienter, dette har medført at noe poliklinisk aktivitet er utsatt.

Det har vært 211 pasientdøgn på korridor i november, 1,5 % av totale liggedøgn.

Andel avviste henvisninger var 26,4 % innen BUP i november og 29,6 % innen VOP, dvs. en økt andel sammenlignet med oktober.

Styresak nr.: 79-21

Resultatet per november viser et resultat som er 36,1 mill. kroner dårligere enn budsjettet. Alle tildelte midler (bevilgning i styresak 34-21 i HSØ) til å dekke økonomiske effekter av pandemien, samt overførte ubrukte midler, ble inntektsført i september. Dette medfører at økonomiske effekter av pandemien i oktober og november ikke har noen inndekking, og derfor medfører et negativt økonomisk resultat.

Øvrige styringsparametere

Pakkeforløp kreft

Resultatet for pakkeforløp kreft var under målet i november (måloppnåelse 58 %), det dårligste resultatet hittil i år. Pasienter med prostatakreft kom aller dårligst ut, her fikk kun 17 % behandling innen fristen.

Aktivitet

Per november er aktiviteten målt i DRG-poeng 3,6 % lavere enn planlagt innen somatikk. Sammenlignet med 2020 er det en økning på 7,1 %. Det er kun innen døgnbehandling aktiviteten har vært lavere enn planlagt hittil i år, dagbehandling og poliklinikk er høyere enn planlagt. I november isolert var aktiviteten høyere enn plan innenfor alle områder.

Innen VOP er det et negativt avvik mot plan for dagbehandling og poliklinisk aktivitet, mens det har vært flere pasienter med døgnbehandling enn planlagt. Innen BUP er aktiviteten høyere enn plan for døgnbehandling og poliklinikk. Dagbehandling er lavere, noe som skyldes redusert mulighet for gruppebehandling under pandemien. Aktivitetsvekst som følge av tilleggsbevilgninger, gitt over statsbudsjettet, påvirker aktiviteten i noen grad.

Den polikliniske aktiviteten innen TSB har vært lavere enn plan for antall konsultasjoner. Alle pasienter som henvises har korte ventetider og det er ingen fristbrudd innen området. Avviket mot plan for polikliniske konsultasjoner må derfor sees i sammenheng med antall henvisninger.

Prioriteringsregelen

For måling av oppfyllelse av prioriteringsregelen i 2021 sammenlignes poliklinisk aktivitet i 2021 med aktiviteten i 2019. Årsaken til dette er redusert aktivitet i 2020 grunnet pandemien. Per november oppfylles prioriteringsregelen ikke for noen områder.

Økonomi

SØ har per november et resultat som er 36,1 mill. kroner dårligere enn budsjett. I resultatet er det inntektsført tilleggsbevilgning gitt i styresak HSØ 079-21, samt overførte ubrukte midler fra 2020. Til sammen utgjør dette 215,7 mill. kroner. Rapporterte effekter av pandemien per november er 243,8 mill. kroner. Udekkede effekter utgjør dermed 28 mill. kroner.

Per november er det et negativt avvik på lønns- og personalkostnader på 76,1 mill. kroner, hvorav årets lønnsoppgjør utgjør en merkostnad på ca. 20 mill. kroner per november. Resterende avvik er i all hovedsak merkostnader knyttet til pandemien i form av ekstrahjelp og overtid. Varekostnader har et avvik på 173,6 mill. kroner. 60,4 mill. kroner kan forklares med økte varekostnader til analysekapasitet ved laboratoriet. Merforbruk på medikamenter utgjør 40,7 mill. kroner, hvorav ca. 26 mill. kroner dekkes gjennom økte ISF-inntekter på H-resepter og poliklinisk behandling på kreftavdelingen. Resterende avvik gjelder merforbruk på behandlingshjelpemidler og kjøp av offentlige og private helsetjenester.

Styresak nr.: 79-21

Raskere innføring av områdefunksjon for HPV-analyser enn planlagt medfører et positivt avvik på gjestepasientinntekter. Merinntekter på polikliniske konsultasjoner er inntekter fra Helfo for utførte analyser (koronatester). Positivt avvik på andre driftskostnader gjelder tilleggsbevilgning for å dekke økonomiske effekter av pandemien.

Prognose for året er foreløpig satt til et negativt avvik på 50 mill. kroner. Det er særlig usikkerhet i prognosen knyttet til merkostnader til bemanning, gitt en situasjon med økende koronasmitte i samfunnet, stor pågang av pasienter og høyt sykefravær.

SØ har i november et negativt avvik på 7,1 mill. kroner. Det er tilbakeført midler fra Sykehuspartner og Sykehusapoteket, til sammen 10 mill. kroner i november, noe som bidrar til å bedre resultatet sammenlignet med resultatet for oktober. Det har vært høyere aktivitet enn planlagt og ISF-refusjoner somatikk og polikliniske inntekter fra laboratoriet var høyere enn budsjett. Aktivitetsnivået medfører at kostnader til bemanning og varer har et negativt avvik i forhold til budsjett. Det har vært en høy tilstrømning av pasienter til sykehuset og høyt sykefravær. Dette medførte en høy andel overtid, ekstraarbeid og innleie. Avviket på varekostnader skyldes i all hovedsak innkjøp til sentrallaboratoriet, samt høye medikamentkostnader, særlig gjelder dette medikamenter gitt på H-resept.

Samlet effekt av pandemien er rapportert til 7 mill. kroner i november og 19 mill. kroner i oktober. Høye ISF-inntekter og polikliniske inntekter i november bidrar til å redusere effekten av pandemien i november, samtidig som det er redusert bruk av lønn som har en direkte sammenheng med tiltak knyttet til smittevern. Den økte pasienttilstrømningen er sannsynligvis en konsekvens av oversykkelighet etter pandemien. Høyt belegg medfører et betydelig merforbruk på bemanningskostnader i akuttmottaket, døgnområder og intensivavdelingen, i tillegg har RS-viruset medført høyt bemanningsforbruk på nyfødtintensiv. Effekten er vanskelig å definere og er foreløpig ikke inkludert i rapporteringen av effekter. Det vurderes at de reelle økonomiske konsekvensene av pandemien er høyere enn rapportert.

Korrigert for koronaeffekter har divisjon FM et overskudd på 13,7 mill. kroner per november. Overskuddet skyldes hovedsakelig en ekstraordinær inntekt på 4,1 mill. kroner, samt budsjetterte midler til vedlikehold som foreløpig ikke er igangsatt. For klinikk for kirurgi, klinikk for medisin og klinikk for kvinne-barn er gjelder merforbruket høyere kostnader til bemanning og medikamenter enn forutsatt i budsjett. Høyt belegg, som følge av bl.a. RS-virus og stor tilstrømning til akuttmottak og døgnområder i kombinasjon med høyt sykefravær har forverret resultatet i oktober og november.

For psykisk helsevern skyldes avviket hovedsakelig merforbruk av bemanning i døgnområdene i Kalnes, samt høye innleiekostnader for ubesatte stillinger i flere distriktpspsykiatriske senter (DPS) og i BUP. Omlegging av akutfunksjon DPS ble iverksatt 11. juni og innstrømmen til døgnområdene i Kalnes ble redusert i en periode. I oktober og november har det vært en økning i antall døgnpasienter igjen, men belegget er fortsatt lavere enn før omleggingen ble iverksatt.

Bemanning og sykefravær

SØ har et bemanningsforbruk per november som er 181 årsverk høyere enn plantall. Fra september er alle ekstra månedsverk knyttet til smittevernstiltak avviklet, med unntak av ekstra bemanning for å opprettholde analysekapasiteten ved senter for laboratoriemedisin og testkapasitet av egne medarbeidere i koronasentret. På tross av nedskalering av tiltak

Styresak nr.: 79-21

oprettholdes det høye bemanningsforbruket, men dette kan forklares med økt pågang av pasienter og høyt sykefravær. Dette var i november 9,4 %, en økning med 0,6 % sammenlignet med samme måned i 2020.

3. Administrerende direktørs vurderinger

SØ er i en driftsmessig krevende periode og det har vært stor tilstrømning av døgnpasienter i somatisk virksomhet siden september. Dette har medført et høyt aktivitetsnivå i akuttmottaket og i de medisinske døgnpostene, i tillegg er det en økning i sykefraværet innenfor disse områdene. Konsekvensen er at det har vært et høyt forbruk av overtid og ekstrabemannning.

Fra 1. oktober hadde ikke SØ «ekstramidler» til å dekke merkostnader knyttet til pandemien, da årets bevilgning, samt overførte ubrukte midler fra 2020, var innarbeidet og brukt opp i resultatet per september.

For de øvrige styringsparameterne er resultatene fortsatt i noen grad preget av pandemien gjennom økte ventetider, fristbrudd og andel passert planlagt tid. Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å oppnå målsetting for alle områder. Det gjennomføres månedlige oppfølgingsmøter mellom administrerende direktør og nivå 2, hvor avvik fra mål på ovennevnte kvalitetsindikatorer er hovedtema, sammen med bemanningsutvikling og økonomi.